

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej
Fél évre ... 540 Lej
Negyed évre ... 270 Lej
Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Erők egyesítése.

A temestorontálmegyei mezőgazdasági Kamarai választások október huszonharmadikán lesznek. A választás előzményeire önkéntelenül is fel kell figyelni Románia kisebbségeinek, mert ismételten meg kell állapítanunk azt az örvendetes tény, hogy az ország világosan látó és a nemzet érdekelt szem előtt tartó politikusi végre belátták, hogy a kisebbségek olyan erőt képviselnek, amelyre számítani és támaszkodni lehet. Bocu Sever a nemzeti-parasztpárt temestorontálmegyei tagozatának elnöke kijelentette, hogy csak politikamentesen és a kisebbségek bevonásával hajlandó a kormánnyal együtt menni a mezőgazdasági kamarai választásokba.

Egyelőre ez az egyéninek látszó akció csak lokális jelentőségűnek tetszik. Nem azért, mintha Bocu Sever volna az egyetlen politikus Romániában, aki átlátta és értékelte azt a gazdasági és kulturális erőt, amelyet a kisebbségek képviselnek, de Bocu Sever volt az, aki ezzel az akciójával megindított egy folyamatot, amely bizonyára utat talál Románia több vezető politikusaikhoz is. Rokonszenves kell, hogy legyen nekünk a feltétel első pontja is, amely politikamentességet követel ott, ahol a politika mindig a fejlődés, haladás kerékkötője lehetett. A politikamentesség elvét minden olyan intézménynél érvényesíteni kellene, ahol nem politikuskokra, hanem szakemberekre van szükség.

Nekünk kisebbségeknek jelenleg csak az lehet a feladatunk, hogy figyelemmel kísérjük ennek az akciónak fejleményeit. Bocu Sever kijelentése mindenestre feltűnést keltett a politikai körökben. Sokan úgy próbálják magyarázni a temestorontálmegyei politikai eme gesztusát, hogy így szeretné a nemzeti-parasztpártba ödesgetni a temestorontálmegyei magyarságot. Mi azonban Bocu Severrel együtt tiltakozunk e feltevés ellen, aki olyan kijelentést tett, hogy magasabb politikai szempontok indokolják eljárását. Magasabb politikai szempontok pedig teljesen kívül állnak a pártszempontokon és csak az ország érdekeit tarthatják szem előtt.

A liberálist párt még nem válaszolt Bocu Sever feltételeire. Nem tudjuk, de sejtjük a válasz tartalmát. Most, amikor a kormány a nemzeti törvény revízióját készíti elő, amelylyel több jogot kíván biztosítani a kisebbségeknek, most csak egy lehet a válasz, hogy a liberálist párt minden feltétel nélkül elfogadja Bocu Sever ajánlatát és figyelembe veszi azt a hatalmas gazdasági erőt, amelyet a kisebbségek különösen Temestorontálmegyében képviselnek. Mi pedig reméljük, hogy ezzel az akcióval, amely elismerte a kisebbségek politikai és gazdasági fontosságát, új szellem lesz urrá az ország gazdasági, de politikai életében is. Ez az új szellem a kisebbségek jogainak elismerése lesz, ami nem hozhat egyebet, mint Románia kulturális és gazdasági fejlődését. És nem eredményezhet mást, mint egy hatalmas erőgyarapodást, amely az ország érdekeit fogja szolgálni és amely eddig meg volt kötve a jogtalanság súlyos bilincseivel.

Goga Octavian mint antiszemita vezér.

Bucuresti-i lap támadás az Averescu-kormány volt belügyminisztere ellen, Miért vonult vissza Goga a politikától?

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A Viltorul szerint Goga Octavian kormányzásának utolsó napjaiban magához kérte a diákság vezetőit és a keresztényliga disszidenseit. A volt belügyminiszter lakásán folyt le a találkozás, amelyen Goga javasolta, hogy kezdjenek országos akcióba az ő vezetése alatt. Amikor

Goga itt visszautasítással találkozott, Czuzához keresett összeköttetést, de itt sem volt szerencsésebb. A Viltorul hozzáteszi, hogy Goga csak a visszautasítások után határozta el, hogy visszavonul a politikai szerepléstől. A lap kijelenti, hogy erre vonatkozólag írásbeli bizonyítékok vannak a kezél között, amelyek minden cáfolatot lehetetlenné tesznek.

Szabadságra ment a régenstanács.

Iorgáék cáfolják az Averescu-fuzió híreit. — Tömeges törvénygyártás a politikai szünetben. — A politikai Bucuresti pihenőre tér, csak a miniszteriumban dolgoznak lázas gyorsasággal.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Már két nap mulott a parlament rendkívüli ülészakának berekesztése óta, a miniszteriumokban azonban éppen úgy, mint a politikai pártokban, még mindig lázas munka folyik. Mintha már most készülődnének az őszi ülészakára: naponta vannak megbeszélések, gyűlések a pártokban, ahol egy-egy másik pártbeli ismertebb politikus is megjelenik, valószínűleg fontosabb tárgyalások végett, amiről azonban mi sem szávarog ki nyilvánosság-ra. A szinte elviselhetetlen kánikulai hőség ugyan egy-két napra egyik-másik közelebbi fürdőhelyre riasztja a politika irányítót, azonban már a második napon ismét megjelennek a fővárosban, tárgyalnak és egyezkednek, hogy aztán az elért eredményből újabb terveket kovácsolhassanak a kurtúra szabott pihenő-idejükben. Különösen az ellenzéki körök nyujtanak élénk képet. A néppártban nagy öröm és meglegedés mutatkozik Iorga döntő kijelentése óta, azonban leplezhetetlen idegességgel tekintenek a további kialakulás elé, mert a kormány részéről a pár nap óta újra beállott elhűdülés következtében a pártnak valami kevés reménye lehet arra, hogy a néppárton kívül még Iorga pártjának is mandátumot tudjon szerezni a parciális választások során. Mindazonáltal az együttműködés határainak megsabására tovább folynak a tárgyalások és általában bizakodónak mondható a hangulat, különösen amióta kormánykörökben az a terv merült fel, hogy a parlament október 15-én kezdődő rendes ülészakának megnyitását a különféle nagyfontosságú javaslat előkészítés végett egy hónappal elhalasztassák. Ennek a nagy bizakodásnak azonban erősen ellentmond a liberálisok pártlapja.

A kormánynak az a terve, hogy a nyári szünetet kitolja, különben indokolt is. Mint ismeretes, az Averescu-kormány idején a liberális-párt az ellenzék padsoraiból több javaslat elfogadása ellen erős küzdelmet fejtett ki s most természetesen, hogy az általa kifogásolt törvényrendeletek nagyrésztben módosításra kerüljenek. Módosításra kerül eszerint a CFR. átszervezéséről szóló törvény is, ami a kormány szerint eddig sem rendelkezett törvényes erővel és jelleggel, mert megszavaztatása alkotmányellenesen történt. Ezért a közlekedésügyi miniszteriumban máris hozzáfogtak a módosító munkálatokhoz és valószínű, hogy őszire már megszavazás alá is bocsájtják a módosított törvény új javaslatát. Ugyancsak lázas

munka folyik a pénzügyminiszteriumban is, ahol Brătianu Vintila pénzügyminiszter személyes felügyelete alatt kezdtek meg egyes sérelmesnek talált pénzügyi törvény módosításának előkészítő munkálatait. De új törvénytervezetek is készülnek, miután — mint a pénzügyminiszter mondotta — a két esztendővel ezelőtt megszakított munkát újra az elejéről kell kezdeni, mert az Averescu-kormány nemhogy alkotott volna, de az ország fejlődését — különösen pénzügyi téren — legalább két esztendőre visszadobta. A pénzügyminiszter szerint ugyanis — bár az összes vonatkozó alapok kimerültek — az elmúlt két esztendő alatt egyetlen iskola sem épült, nem javították az utakat, kétségbeesítő állapotban van a vasút és hajózás, de a háborús bónusz és a hadikárpótlások ügyében sem történt változás. A pénzügyminiszter most mindezeket a mulasztásokat a legsürgősebben pótolni akarja s ezért minisztertervei egyöntetű elhatározásával az a nyár feletre megy lesz a miniszteri tisztviselőkre nézve, akiknek legalább negyven új törvénytervezet anyagát kell feldolgozniuk. A kormány különben ezzel magyarázza Bebe Brătianu új miniszterelnökségi államtitkár kinevezését is, amely miatt az ellenzéki sajtó ma heves támadást intéz a kormány ellen és a kinevezést alkotmányellenesnek, de szükségtelenné is tartja.

A Cuvantul különben ma behatóan foglalkozik Manoiulescu volt pénzügyminiszternek az Aradi Közlöny mai számában ismertetett nyílvélével, amelyet a költségvetési felesleg felosztásának kérdésében intézett Brătianu Vintilához, akiknek szemére vetette, hogy miért folytatják a liberálisok még mindig a hajszát az elmúlt Averescu-kormány ellen, jóllehet a liberális kormány ugyancsak távozásra előtt és ugyancsak az év elején osztotta szét az 1925. évi költségvetés várható feleslegét. A Cuvantul megállapítja, hogy mindkét esetben sajnálatos sietség történt, ami aztán félreértésekre és gyanúsításokra szolgáltatott okot.

A régenstanács tagjai tíz napra elutaztak a fővárosból. Miklós herceg Sinaiában, Miron Cristea Borszékra és Buzdugan bacsa megyei birtokára utazott. Szerdán minisztertanács lesz, amelyen kitűzik a részleges választások időpontját, Valószínű, hogy a liberális-párt csak Titulescut és Mavrodint jelöli, míg a többi kerületet átengedi az ellenzéki pártok egymásközti küzdelmének. Titulescu külügyminiszter vasárnap utazik külföldre, helyettese Duca lesz. Maniu ma Clujra utazott.

Két rádiót elkoboztak Aradon.

Hadbírósi eljárás indul egy aradi ügyvéd és egy aradi magán-tisztviselő ellen.

(Arad, augusztus 5.) Az aradi hadosztályparancsnokság hivatalosan közli a következőket: Az aradi férparancsnokság és rendőrség közegei ma két engedély nélkül működő rádiót foglaltak le Aradon. Az egyik készült dr. Zeiner Gusztáv aradi ügyvéd, a másik pedig Barthus László aradi magánhivatalnok tulajdona volt. A hadosztályparancsnokság a razzia eredményeként nyomban eljárást indított ellenük és az illetőket a timisoarai (temesvári) hadbírósi eljárás alá állította, először azért, mert készülékeiket a megjelölt felhívások ellenére sem pecsételtették le, sőt a szükséges országos engedély megszerzése iránt

sem tettek semmiféle lépéseket. Másodszor azért vonják felelősségre őket, mivel ismerőseik között az állam érdekeit veszélyeztető híreket kolportáltak és azt állították, hogy azokról rádió útján szereztek tudomást. A hadosztályparancsnokság ennek kapcsán ezúton ismételtan felkéri a közönséget, hogy rádiókészüléküket jelentsék minél hamarabb be, s általában a rádióra vonatkozó hivatalos rendelkezésekhez pontosan tartsák magukat, mert az engedély nélküli rádiókat tartó egyéneket a fennálló rendelkezések értelmében a hadbírósi eljárás alá állítják és szigorúan meg fogják büntetni.

Arad végleg elveszti a vasutigazgatóságot.

Az aradi igazgatósági palota visszazsáll a város tulajdonába. — Pop volt aradi igazgatót elhelyezik Ciujról.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Az új vasutügyi törvény megszavazásával ismét aktuálissá vált a vasuti kerületi igazgatóságok ügye. Az Averescu-kormány által megszavazott vasutügyi törvény ugyanis új beosztásokat eszközölt és ennek során az aradi vasutigazgatóságot felszolta, hatáskörét pedig átruházta a timisoarai (temesvári) igazgatóságra. A törvény hatályon kívül helyezésével viszont megint olyan hírek kerültek forgalomba, hogy a timisoarai (temesvári) direktiót felszólítják és újból az aradit élesztik fel. Ebbe a különös labdajátékba, amely végeredményben csak kárára van úgy Aradnak, mint Timisoaranak (Temesvárnak) igyekszik bevilágitani Pereteanu vasutügyi vezérigazgató, aki bucaresti-i tudósítónk előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Aradváros érdekében valóban magas

Intervenciók történtek, sőt maga Valtolau tábornok is közbenjárt, hogy a vasutigazgatóság Aradra kerüljön vissza, amelynek kitűnő épülete is van erre a célra, ami nagyon fontos körülmény, viszont ez Timisoaran (Temesváron) hiányzik, mégis nem lehet szó róla, hogy felélesztik az aradi igazgatóságot, mert a Statul Maior ellene van. Így az igazgatóság Timisoaran (Temesváron) marad. Igaz, hogy ekkor a vasutnak le kell mondania aradi épületeiről, amelyeknek értéke 20 millió lej tesz ki és új igazgatósági székhelyet kell építenie Timisoaran (Temesvárott). Az aradi palota szarzdés következtében ugyanis visszazsáll a városra, mivel Arad, amikor ingyen telket adott az épülethez, kikötötte, hogy mihelyt elhelyezik Aradról az igazgatóságot, az épületek átszállnak a városra. A timisoarai (temesvári) építkezéshez 40 millió lej kellene, de erre egyelőre nincsen alapja a vasutnak.

T A R C A.

A ferencjózsef-kabát.

Írta: Krúdy Gyula.

Vadkertit tanár és költő holtá után is reggel hétórákor börtönköltözött.

Akkor jött a sánta borbély, — igaz, hogy borbélyhoz nem illő kopogást végezve a vaslábával — levette Vadkertiről a lepedőt, amellyel éjszaka be volt takarva, mondjuk: a kíváncsi tükör vagy a félelemben égve hagyott lámpa miatt. A borbély beszappanozta a holt ember szakállát és megberetválta, mint mindig. Igaz, hogy a borbély elszemtelenedett az utóbbi időben, mert hiszen beteg emberrel szemközt mindenki megenged magának bizonyos előnyöket, az orránál fogta Vadkertit, amíg beretválta, de végre elkészült a munkával.

— Ha nem temetik el hamarosan, — mond a borbély fontoskodva — még egyszer meg kell beretválnom, mert a holtaknak gyorsak nő a szakálluk.

Özvegy Vadkertiné, aki életében annyira se vette az urát, mint egy madárlesztőt: mindenféle ruhát rakott ki a szekrényből és nem is nagyon válogatott a jobbak és viseltebbek között. Nagylelkű akart lenni az özvegy, habár igen jól tudta, hogy manapság mennyi értéke van egy fekete új ruhának, ferencjózsef-kabátba öltöztette az urát. És ez nem is látzott rossz befektetésnek, mert amint a városban hirtelen futamodott Vadkerti (tanár és költő) régen várt halálának: néhányan, különösen Vadkerti ellenségei, eljöttek, hogy meggyőződjenek arról, hogy valóban meghalt-e a tanár? Ezek az ellenségek voltak egyébként leghűségesebb látogatói is a nagybetegnek.

— Hm, — mondta Reményi (ugyancsak tanár és költő) — még sokszor megsiratja a nagyságos asszony ezt a ferencjózsef-kabátot.

— Csak legyen meg mindene, szegénykémnek, ugylis azt panaszkolta élete utolsó napjaiban, hogy gyakran hagyjuk őt magára, — felelt az özvegy. — Sajnos, minden ember-

nek egyedül kell meghalnia, még a legnagyobb szeretet sem mehet el kísézőnek a másvilágra.

Az özvegynek valóban vörösek voltak a szemek az éjszakai stráztól.

Dövényi tanár-kollegának az volt a nézete, hogy Vadkerti sohase volt olyan csinos, fiatalos, mint most, kiterített állapotában. Az örökös cigarettától sárgák voltak az ujjai.

— Szegénykém még tegnap arra kért délután, hogy nyesegetném le a körmeit, mert betegsége alatt ugyancsak megnövekedtek azok. Az olló épen kéznél volt, de lecsuszott és hegyével megállott a pádimentonban. „Vendég jön!” — mondta szegénykém és mosolygott. Én tudtam már, hogy ki lesz az a vendég, a fekete vendég.

Dövényi tanár-kollega csak a fejét csóválta:

— Nem értem, sehogy se értem, hogy ilyen pedáns tanerő meghaljon az iskolaév közepén! Most valószínűleg majd nekem kell átvenni az osztályát. Pedig magamnak is épen elég dolgom van.

— Nagyon pedáns volt. Percnyi pontossággal szedte az orvosságokat, amelyeket részére előírtak. Semmit se mulasztott el, mindig megette az utolsó cseppig a leveket, főzelékféléket, spenótot, kelt, sóskát, amelyet az orvosok rendeltek, — dicséré az özvegy halottját.

Amde ekkor új látogató érkezett a holt tanárhoz. Egy rongyos asszonyféle volt ez, a holt ember rokona, akinek egyébként nem volt szabad sokat megfordulni a háznál. A tanárné nem szerette a szegény rokonokat. Az asszony már az uccán visított:

— Józsi, Józsi! — kiáltotta, mint valami rémület. — Hogyan halhattál meg anélkül, hogy tőlem elbucsuznál?

A rongyos rokon benyomakodott a halottas szobába és miután meggyőződött arról, a tanár valóban meghalt, szembeszállt a tanárnéval:

— Te vagy az oka Józsi halálának, te

Itt közöljük még azt is, hogy Pop Octavian volt aradi vezérigazgató, akit tudvalevőleg a chui (kolozsvári) kerület élére nevezték ki, elkerül onnan és új beosztást kap.

Lelőttek egy szökött rabot.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A dorohoi rendőrség tegnap üldözés közben agyonlőtte Ilie Ghiruta hirhedt tolvajt, aki Dumitru Gradinaru Pisica életfogytiglani kényszermunkára ítél ranggal együtt tegnap délelőtt szökést kísérelt meg. Ghirutát ugyanis a dorohoi törvényszék a tegnap tartott főtárgyaláson sorozatos lopások és betörések miatt hét évi börtönrre ítélte. Amikor Ghiruta órei között a törvényszéki tereméből a folyosóra lépett, találkozott a szintén erős fedezet alatt, egy újabb bűnyüének letárgyalására, a tárguloznál sóbányából elővezetett, életfogytiglani kényszermunkára ítél Gradinaruval. A két elvetemült gonosztevőnek elég volt egy szempillantás, hogy mindketten félrelökve öreiket, a törvényszék folyosóján futásnak eredtek. A két fogoly szökése annyira meglepte a börtönőröket, hogy mire üldözésükre siettek, a két rab már nyomtalanul eltűnt. Nyomban nagyobb számú rendőrcsapatot küldöttek üldözésükre, a rendőrség azonban egész napot át hiába hajszolta a két szökevényt, akiket, mintha a föld nyelte volna el, nyomtalanul eltűntek üldözőik elől. Napszállta előtt azonban egy rendőr a város határában felismerte a két szökevényt és nyomban üldözésükre sietett. Ekkorra érték oda a többi üldözők is és a rendőröknek végre sikerült utolérniök a két banditát, akik közül a rendőrök felszólítására Gradinaru megadta magát, míg Ghiruta tovább futott. A következő pillanatban azonban sortűzet adtak le utána, mire több golyótól taláiba, holtan rogyott össze. A szökés ügyében megindították a vizsgálatot, mert valószínűnek tartják, hogy a két bandita szökése előre kiszámított terv szerint, öreik segítségével történt.

üldözted a halálba, te verted, szídtad, rugtad és csapkodtad, amikor már meguntad Józsi betegeskedését. Te vetted el a fizetését elcséjén az iskolaszolgáltól. Te csapkodtad az ajtókat, amikor Józsi már mozdulni se tudott. Te jártál cirksuzba, szomszédba, multságba, amikor Józsi hlába könyörgött, hogy vigyék az ispotályba. Ó, te gyilkos!

A szegény rokon, akinek Józsi elhunytával többé amugy se volt keresnivalója a háznál, mindazt a keserűséget kimondta, ami az ilyen kiteszített rokonokat fullasztani szokta. A tanárné sápadt volt.

— Én vertem Józsit? — kérdezte.

— Igen, te verted, amikor már mozdulni se tudott. Azt kiabáltad, hogy most majd visszavered rajta mindazt, amit életedben szenvedél.

— Én vertem Józsit?

— Bottal verted. Elkaptad előle a tányért. Kergetted, ha Józsi aludni akart. Csak már a temetőben volnék! — kiabált szegény Józsi és mi az ablak alatt hallgattuk. Égetni való kutya vagy.

A tanárné és a szegény rokonnal végre elválasztották egymástól a halottnézők, mert talán még mindig verekednének. A szegény rokonnal kiteszítették a házból, az özvegyet pedig egy kamrába zárták. Nem ment ez minden herce-hurca nélkül. Sokan igazat adtak a szegény rokonnak, mert való igaz, hogy a tanárné meglehetősen goromba volt beteg férjével; még orvosságra is sajnálta a pénzt, amikor bizonyosnak látszott, hogy a férje amugy is az utolsókat rugja.

A tanárné kijött a kamarából, amikor a látogatók elmentek és egyedül maradt a halottal.

— Még holtod után is kell szenvednem miattad! — kiáltotta igaz természete szerint. Bosszujában, dühében megszegyenyülésében a holtan töltötte ki haragját. Szinte letépte a jólszabott ferencjózsef-kabátot a halotról és egy ócska, foltos iskolai kabátot rántott ki a szekrényből.

— Ez is jó lesz neked! — kiáltotta és a holtemberhez dobta a kabátot.

H I R E K.

— A királyi család megköszöni a részvét. nyilváníatásokat. Bucurestiből jelentik: Őfelsége Mária királyné, a királyi ház, valamint a régens-tanács tagjai ma megbízást adtak Bratianu Ionel kormányelnöknek, hogy a mélyszégyes gyász eset alkalmából a királyi háznak küldött részvétnyilvání-tásokra az illető bel- és külföldi egyházi, katonai és polgári hatóságoknak, egyesületeknek és tár-saságoknak, volt frantharcosoknak és mindazok-nak, akik az elhunyt király ravatalára virágot he-lyeztek, tolmácsolja a királyi család és a régens-tanács köszönetét s soha nem múló szeretetét azok iránt, akik a nagy csapás idején Őfelségeik mellé sorakoztak.

— Gyászistentisztelet Csernochért. Bu-dapestről jelentik: Ma tartotta meg a magyar főváros a hivatalos gyászistentiszteletet Cser-noch János hercegprímás lelki üdvéért a bel-városi templomban. Az ünnepélyes rekviemen megjelent Augusztó főhercegnő is, a kormányt pedig Vass helyettes miniszterelnök képvisel-te. A gyászmisét Kohl Medárd püspök tar-totta.

— Nem büntették a nem-szavazókat. Is-meretes, hogy a bíróság azokat, akik a kép-viselő- és szenátorválasztások alkalmával nem szavaztak, megbüntette. A büntetések végre-hajtását azonban egyelőre felfüggesztették mindenütt, mert erre vonatkozólag rendeletet várnak az igazságügyi minisztériumtól. Ma rendelet érkezett az aradi prefektúrára, amely közölte, hogy a büntetéseket nem kell be-hajtani.

— Öngyilkos magyar színgazgató. Bu-dapestről jelentik: Kabdebo-Kapossy Ernő 47 éves úpesti színgazgató ma kérvényt akart Vass miniszternek bonyújtani, amelyben ce-gélyt kért színházának. Nem tudott bejutni a miniszterhez. Az ideges ember, amint kilépett a titkári szoba ajtaján, revolvért vett elő és mellbelőtte magát. A mentők a Rókusba szállították, ahol súlyos tüdőlővést állapították meg. A miniszter intézkedésére azon kívül veszik elő a színgazgató ügyét.

— Nem fertőzött az aradi strand homokja. Ismeretes, hogy a város vezetősége elrende-lte, hogy az állítólagos bőrbetegség ügyében, amely a strandolók között pusztitana, tartson az aradi orvosi hivatal vizsgálatot. Dr. Plesa városi főorvoshelyettes ma megtekintette mindkét strandot és konstataálta, hogy a strandhomok nem lehet fertőzött, mert a nap feltétlenül elpusztítja a baktériumokat. Az le-hetséges csupán, hogy egy-egy helyen az ál-lati hulladékok okoztak fertőzést. A betegség egyébként nem terjedt tovább és valószínű, hogy csak szórványos esetekről lehetett szó.

— Házasság. Dupák Mancika és Perényi János ma este 8 órakor tartják esküvőjüket az aradi minoriták templomában.

Berta Béla vaskereskedő leányát Huskát, ma este 7 és fél órakor vezeti oltárhoz a minoriták templomában Szentgyörgyi Emil dívatkereskedő.

— Kiltítottak Magyarországból egy árdra-gítót. Budapestről jelentik: Az árdragítási pe-rek egyikében a bíróság Szokolov Vladiszlav bolgár elárulót, aki kijelentette, hogy nem termel, hanem csak közvetit három éve Ma-gyarországon, örökre kiltította az országból.

— Lelőttek egy kommunista agitátort. Revalból jelentik: Tegnap éjjel az uccán le-lőtték a kommunista internacionálé egyik agitátorát, miután fegyveresen állott ellen le-tartóztatásának. A nála talált iratok alapján több letartóztatást eszközöltek.

— Tiszteletbeli doktorrá avatják báró Kornfeld Móricot. Budapestről jelentik: A pécsi egyetem tanácsa az orvoskar tisztelet-beli doktorává avatta fel báró Kornfeld Mó-ricot, a Ganz vezérigazgatóját, a diákok ér-dekében létesített szociális intézményeért és az orvosi továbbképzés támogatásáért.

— Be kell jelenteni a járványos megbete-gedéseket. Az orvosi hivatal mult havi sta-tisztikája szerint a mult hónapban 90 születés, 91 haláleset történt. Három hastífusz megbe-tegedést és három difteritist jelentettek be. Az orvosi hivatal megállapította, hogy a kö-zönség nem jelenti be a hastífusz eseteket és ezért szigorú büntetés terhe alatt felhívja az érdekelteket, minden egyes megbetegedést jelenteniük be az orvosi hivatalban.

Adóhalasztást kapnak az aradmegyei jégkárosultak.

(Arad, augusztus 5.) Ma rendelet ér-kezett az aradi prefektúrára Bratianu Vintila pénzügyminisztertől. Ismeretes, hogy Georges-cu János megyei prefektus interveniált Bucu-restiben való tartózkodása alkalmából annak az érdekében, hogy azoktól, akiket a július

2-iki emlékezetes, jégeső sújtott, ne hajtsák be egyelőre az adókat. A ma érkezett rendeletben a pénzügyminiszter közölte, hogy a jégkáro-sultak részére hosszabb adóhalasztást engedé-lyez.

Világsztrájk a halálraitélt olasz anarchistákért.

Óriási megdöbbenést keltett a kegyelmi kérvény visszautasítása. — Augusztus 11-én, a kivégzés napján nagy zavargások készülnek.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítójától.) Mint már jelentettük is, Massachusetts állam kormányzója, Fuller tegnap hivatalosan beje-lentette, hogy a két halálraitélt olasz anarchis-ta, Sacco és Vanzetti ügyében hozott bírósági ítéletet helybenhagyja, a kegyelmi kérvényt pedig visszautasítja. A két halálraitéltet való-szerűleg augusztus 11-én végzik ki. Párisi je-lentések arról számolnak be, hogy Sacco és Vanzetti megkegyelmezésének visszautasítása mindenütt mély hatást keltett. A lapok nagy-része gyilkosságnak bélyegzi a kivégzést. Az Emberjogok Ligája és számos intellektuel tá-viratot intéztek Coolidge elnökhöz, hogy inter-venáljon kegyelemért a halálraitélt anarchisták érdekében. Olaszországban is nagy megdöbbe-nést keltett a halálos ítélet, amelyet bíról téve-désnek minősítettek.

A francia kommunista szakszervezetek szö-

vetése tegnap esti ülésén tiltakozott Sacco és Vanzetti kivégzése ellen és határozatot fogadott el, amelynek értelmében felszólítják az összes kommunista szakszervezeteket, hogy a mennyiben a kivégzési rendelkezést vissza nem vonják, hétfőn tiltakozásképen lépjenek 24 órá-ra sztrájkba. Rio de Janeróban különben az amerikai követséget erős rendőri készültség őrzi, mert attól tartanak, hogy a kivégzés miatt tüntetések lesznek.

Boulognei jelentések arról számolnak be, hogy Luigia Vanzetti, a halálraitélt nővérét, nem engedték hajóra szállni, hogy fivérért meg-látogassa és csak szombaton akariák utnak eresztetni. Fuller kormányzót nyári tartózkodá-si helyén erős rendőri készültség őrzi, sőt azt a kórházat is őrzi, ahol Fuller fia, akin vaktél-operációt hajtottak végre, fekszik.

Titkos kártyabarlangok garázdálkodnak Aradon

Az aradi rendőrség nagyarányu akciója az elrejtett kártyaklubok ellen.

(Arad, augusztus 5.) Az aradi államrend-őrségnek ma tudomására jutott, hogy több aradi magánlakásban kártyabarlangok működ-nek, ahol meg nem engedett hazárdjátékokat játszanak és éjszakánként tizezrek cserélnek gazdát. Mint megállapították, ezekben a kár-tyabarlangokban klubszerű élet folyik és tagok kizárólag ismert és „megbízható” emberek le-hetnek. Egyik ilyen kártya-klubban, mint a nyomozás megállapította, közismert aradi em-berek játszanak éjszakánként, a bejutás na-

gyon körülményes és néha valóságos orgiák folynak a klub helyiségeiben.

A kártyabarlangok leleplezésére már hetelő óta folyik a rendőri nyomozás és ma már olyan adatok vannak a rendőrség birtokában, amelyekből kétségtelenül megállapítható, hogy rendkívül súlyos bűncselekmények és vissza-élések történtek ezekben az ugynevezett klu-bokban. Rövid időn belül szenzációs letartó-ztatások várhatók és egyben megtörténik a kártyabarlangok feloszlatása is.

— Spanyol hajóraj Constantaban. Bucu-restiből jelentik: Holnap érkezik Constantaba a spanyol hajóraj, amelyet ünnepélyesen fo-gadnak a kormány és a hatóságok képviselői-nek jelenlétében.

— Meghalt egy volt aradi színész. Bu-dapestről jelentik: Abonyi Marianne, a Király Színház és a Városi Színház tagja tegnap reg-gel meghalt. Ez a száraz távirati jelentés egy kedves, megnyerő, fiatal aradi művész nő ha-láláról ad hírt. Abonyi Marianne sok ideig ját-szott itt Aradon és emléke mélyen bevésődött a színházlátogató publikum szívébe. Mint az aradi színház énekes naivája, sok forró sikert aratott és mindenki örült, amikor pályája fel-felé ivelése folytán visszakerült a magyar fő-városba. Korai halála bizonyára mély részvétet kelt városszerte, ahol nagyon szerették a tehetséges fiatal művésznőt.

— Iróbból színgazgató. Bucurestiből je-len-tik: Eftimiu Victort, a kiváló író, a Teatrul de Vest igazgatójává nevezték ki.

— Óriási földrengés Los-Angelesban. Newyorkból jelentik: Los-Angelesban tegnap heves földrengés pusztított, rendkívüli ká-rokkal.

— Fogházzárált lakásfosztogatók. Az aradi törvényszék ma ítékezett Udvari Erzsébet aradi tolvaj cselédleány ügyében, aki az elmúlt évben sorozatos betöréses lopásokat követett el Ara-don. Udvari Erzsébet rendszerint úgy követte el a lopásokat, hogy jobb házhoz szegődött el, a-ho-va aztán bejáratos lett „völegénye”. Bagos István mindenek is, akivel előre megállapított terv sze-rint fosztották ki az illető munkaadót. A mai főtárgyaláson mindketten különböző lopásokat is-mertek be s ezért a törvényszék Udvari Erzsé-be-tet egy évi, Bagos Józsefet nyolc havi fogház-büntetésre ítélte.

— Szaporodnak az ebmarások Aradon. A nagy meleg következtében egyre több ve-szettségi eset van a kutyák között. Az aradi városi orvosi hivatalban már három veszett-kutyamarást jelentettek be. A sérülteket azon-nal Clujra szállították.

— Bucuresti-i orvosnő érdekes akciója.

Bucurestiből jelentik: Néhány nap óta az ér-deklődés központjában áll dr. Trancu-Rainer bucuresti-i orvosasszony. A kitűnő orvosnő ugyanis pár nappal ezelőtt tért haza évekig tartó külföldi tanulmányutjáról. Ma fogadta egy nagy bucuresti-i lap munkatársát, akinek elmondotta, hogy nemcsak az orvosi szakdol-gok, de a nő-kérdés is érdekelte s alkalma volt ezt a nyugaton alaposan áttanulmányozni. Kijelentette, hogy a társadalom már nem zár-hatja ki magából az önállóan élő nőket — bár-mi legyen is a foglalkozásuk — s helyet kell szorítani nekik az államvezetés terén is. Tran-cu-Rainer dr. orvosnő 1903-ban Jasiban vé-gezte az egyetemet és több évig volt klinikai asszisztens, míg aztán 1906-ban Párisba ment ki, ahonnan csak a háboru befejezteével tért vissza. Második párisi útja után most a legko-molyabb terve az, hogy bekapcsolódik a ro-mán nőmozgalomba és az „elnyomott” női nemmel együtt erős harcot kezd a „férfiak ál-tal kisajátított területek” meghódításáért.

— Kereskedők és iparosok részére felül-bélyegzett, előírt üzletkönyvek legolcsób-ban Kerpelnél.

— Dr. Kilenyi Albert külföldi tanulmány-utjáról visszatérve, belgyógyászati rendelését ismét megkezdte.

— Egész Aradon nem beszélnek másról, mint a vasárnap tartandó „Görbe napról”. Érthető is ez a szokatlan érdeklődés, mert a rendezőség, a Minerva kulturiroda igazgató-sága, annyi ötletet, annyi nagyszerű változa-tosságot varázsol vasárnapra a Városligetbe, hogy a közönség szinte izgalommal várja ezt a nagy ligeti ünnepeket. Különösen nagy fel-tűnést keltenek Göre Gábor, Kátsa és Durbints sógor, valamint Patt és Patathon szereplései, akik egy ötletes jelenetben szórakoztatják a közönséget. Nem kevesebb érdeklődés előzi meg a szabad színpadot, amelyen Farkas Lill primadonna, Arad kedvence és több művész fog fellépni. Azonkívül számos szórakoztató jelenet és ezerféle színes ötlet teszi felejthetlenné a ligetben tartandó „Görbe napot”.

Gyujtogat a rettenetes hőség.

Az elviselhetetlen kánikula veszedelmei. — Aradon még nem okozott különösebb bajt a borzalmas meleg idő. — Erdőégések országszerte.

(Arad, augusztus 5.) Másodszor ölelt most nyakunkba a kánikula ezen a nyáron. Ez a második ölelés azonban sokkal erőteljesebb, hosszantartóbb és főleg szenvedélyesebb, mint az első. Szegény embergyerekek egész kábulttá szédültek e kórosszállis égi szeretéstől s akárcsak valami megriasztott birkanyáj, ténferegnek csoportokban, serényekben a strandra, a Maros vizébe, amely azonban már maga is nehezen bírja a meleget és olyan langyos, mint egy békés pocsolya. Esténként pedig zsufolt a Marosparti korzó, ziháló mellek és izzadt arcok merednek ég felé a titkos sötétben, még a nyári szerelmek is fáradt sóhajokká hervadtak az utóbbi napokban és a park jól rejtett padjain nem izlik a csók sem és nem fűznek mámorra vágyó testeket egymáshoz az ernyedő karok. Soha még ennyi szem nem kutatta az eget, hátha akad rajta egy pöttöm kis molett felhőcske, egy olyan herzig felhőbakkis csupán, de a csillagokkal kirakott ragyogó plafon kajánul vigyorog a meddő epekedéseken. A hőmérő állandóan 35—40 fokon nagyképekődik, esőnek se hire se hámva, pedig nagy szükség volna rá. Nagy is az aggodalom emiatt a Gazdasági Egyesületnél, ahol a következőket mondották:

— A cséplés lassankint befejeződik s a gazdák sok reményt fűztek a kapásnövények jó terméséhez, amelyeknek igen kedvezett az eddigi időjárás. Most azonban már nagyon kellene az eső, mert a hatalmas meleg erősen megviselték a kapásnövényeket s eső kellene az amugy is jégvert szőlőnek is. A fűrtök bogyi egészen elfonnyadnak a szárazságban. Megegy a kánikula a répa, a burgonya, a dohány további fejlődését. Katasztrófális lehet a szőlőre is s általában minden szempontból ártalmas.

Felvilágosításért fordultunk orvosi körökhöz, ahol a meleg várható következményeiről a következő felvilágosítást kaptuk:

— A hőség eddig még közegészségügyi szempontokból semmiféle hatással nem járt. Rövid időre fel vannak szerelve a vízművek, a jéggvárok úgy, hogy eddig még a meleg következtében több megbetegedés, mint az elmúlt héten, nem volt. Még agygutacsések sem fordultak elő nagyobb számmal, mint a múltban. Baj tehát egyelőre nincs.

Arra a kérdéseinkre, hogy a nagy hőség nem okozhat-e járványos megbetegedéseket, a következő felvilágosítást kaptuk:

— Járványos megbetegedések fellépéséhez körülbelül kétheti állandó kánikula szükséges. De különben is bélhurut és vérhasi járványok, vagyis azok a betegségek, amelyek a hőség idejében szoktak keletkezni, rendszerint minden négy-öt évben ismétlődnek meg. Eddig semmiféle olyan jelentést a tisztj főorvosi hivatal nem kapott, amelyből arra lehetne következtetni, hogy a hőség nagyobb arányú megbetegedést idézett volna elő s a halálozási szám sem több az utóbbi napokban, mint az elmúlt hetekben.

Ujabb jelentések szerint a hőség az egész országban fokozódik. A hőmérő már reggel hat órakor 26 és délben 40 fok Celsiusot mutatott. Az időprognózis szerint a hőség előreláthatóan még hosszú napokig fog tartani. És ez talán az egyedüli vigasztaló ebben a kánikulás szomorúságban. Az egyetlen remény. Mert ha a Meteorológiai Intézet is kánikulát jósol, akkor egész biztos, hogy rövidesen jönnek a zivatarok és az őszi hűvösség. És tényleg... mikor ezeket a sorokat írjuk, egész komoly felhőcsapatok kezdenek felmasírozni a horizont alján. Csak valahogy el ne kerüljenek bennünket!...

A rendkívüli hőség következtében az ország több helyén tűz ütött ki. Így a többek között Husi mellett a Lunga Dobreni erdő is leégett. Egy Dumitriu nevű parasztember eldobta az égő cigarettáját, amelytől a száraz sűrű tűz fogott és rövidesen az egész száz hektáros erdő lángba borult. A tighinai állami erdőben szintén leégett hat holdnyi terület. A

kár több millió lejt tesz ki. Aranyosgyéresen a Mihail Viteazul-árvaház esett tegnap a tűz martalékául. Az egyik árvagyerek véletlenségből cigarettához jutott, amelyre rágyújtott és a gyufát eldobta anélkül, hogy eltaposta volna. Az egyik épület száraz deszkája ettől meggyulladt s hamarosan lángban állott az egész árvaház, amely porig égett. A tűzben több árva súlyosan megsebesült.

Tegnap délután egy órakor a Buziás közelében levő dumbravai erdőben tűz ütött ki, mely három óráig tartott. A tűzoltóságnak megfeszített munka árán sikerült a tüzet elol-

A nemzeti-parasztpárt a kisebbségekkel meg.

Érdekes szenzáció a temesmegyei mezőgazdasági kamarai jelölések körül.

(Az Aradi Közlöny tudósírójától.) A temes-torontálmegyei mezőgazdasági kamarai választást október 23-ára tűzték ki. A választás sokra való előkészületek már meg is indultak és ezek során igen nagyjelentőségű esemény történt. A nemzeti-parasztpárt bánáti vezére ugyanis a liberális-párt kollaborációs ajánlatát visszautasította és csak akkor nyilatkozott hajlandónak együttműködésre, ha a közös listán a kisebbségek is résztvesznek. Ezt a lépést élénken kommentálják most mindenfelé. Az eset előzményei különben a következők:

Dr. Cosma Aurel a temesmegyei liberális-párt elnöke érintkezésbe lépett Bocu Sever képviselővel, a nemzeti-parasztpárt temes-torontálmegyei vezérével és azt ajánlotta neki, hogy a mezőgazdasági kamarai választásokra alakítsanak egy közös román blokkot. Bocu Sever a központtól kapott utasítás értelmében

tani, mely meglehetősen nagy kárt okozott. A buziási szolgabírószágtól nyert telefoni értesítés szerint a tűz meglehetősen nagy területet pusztított el és jelentékeny kárt okozott, melynek számszerűségét azonban csak ma fogják megállapítani. A veszedelmes erdőtüz rém követelt emberáldozatot.

Az újabb érkezett híradások közlik, hogy Brassóból valósággal szöknek a fürdővendégek, mert nem bírják a hőséget. Déváról érkezett jelentés szerint Hunyadmegyében szintén óriási a hőség. Az eső már hetek óta nem esett és a szárazság a termést majdnem tönkretette. A Maros csaknem kiszáradt, alig egy lábnyi víz folyik benne.

Budapestről jelentik: Ma reggel végre kiadós zápor zúdult a magyar fővárosra és a Dunántulra, ahol a meleg 4 fokkal csökkent. Az Alföldön azonban még tart a szárazság.

azonban ezt a leghatározottabban visszautasította és kijelentette, azt óhajtja, hogy a választások politikamentesek legyenek és kizárólag professzionális jellegűek maradjanak s csak akkor hajlandó együttműködni a liberálisokkal, ha a közös listán a kisebbségek is rajta lesznek. A nemzeti-parasztpárt nem hajlandó külön a liberális-párttal résztvenni a gazdasági kamarai választásban a kisebbségek bevonása nélkül, mert magasabb politikai szempontok a kisebbségek bevonását diktálják a pártnak.

Bocu Sever ma Lipovára (Lippára) utazott, ahonnan rövidesen visszatér Timisoarara (Temesvárra). Ekkor ott érintkezést fog keresni a kisebbségi pártok vezetőivel, hogy függetlenül a liberálisoktól, paritásos alapon megegyezést kössön velük a mezőgazdasági kamarai választások ügyében.

Aradváros huszonöt autobuszt vásárol.

A városi tanács egyhangulag elfogadta a közlekedésügy házi kezelésben való rendezését.

(Arad, augusztus 5.) Ma délután öt órakor tárgyalta Aradváros tanácsa a közlekedés kérdésének rendezését és az autobuszvásárlás ügyét, amelyről mai számunkban már előzetesen részletesen beszámoltunk. Tripa mérnök olvasta fel a gépüzemek javaslatát, amely felkéri a tanácsot, semmisítse meg a határozatát, amelyben a koncesszinálást mondták ki elvként és határozza el azt, hogy a város saját rezsiben oldja meg a közlekedés kérdését. Előadta a jelentés, hogy a városnak körülbelül 25 autobuszra lesz szüksége, amelyek évi 10 millió jövedelmet hajtanak a városnak. Ebből azután négy éven belül fel lehet építeni az aradi villamost.

Angel István dr. polgármester megerősítette, hogy tényleg ennyi autobuszt szükséges ahhoz, hogy a forgalmat zavartalanul lebonyolítsák. Ismerteti a járat beosztását és kijelenti, hogy a 10 millió nyereségről szóló számítás teljesen rentabilis. Moldovan József felszólalása után Tripa ismerteti, hogy a városnak nem kell azonnal készpénzt fektetni a vásárlásba, hanem a nyereségből fizeti az egyes részleteket. A miniszteri rendelet értelmében a városnak a költségvetésbe egy millió lejt kell évente felvennie a villamos céljaira és ez az összeg az autobuszk nyereségével biztosítéka annak, hogy a villamos négy éven belül felépülhet. Az autobuszkok közül egyelőre 14-et a fő- és 4-et a mellékvonalon használnak. Kéri, mondja ki a tanács a sürgősséget az árlejtésre, mert akkor minden remény meg van arra, hogy ez év őszén már autobuszkok futnak a városban. Dr. Chicin Remus meg van arról győződve, hogy az autobuszkok kellenek a városnak, de nem érti a sürgősséget. Tizenöt nap alatt a nagy cégek nem készülhetnek elő ajánlataikkal és így legalább 30 napi határidő volna szükséges. Angel dr. válaszképpen kijelenti, hogy miután az árlejtési hirdetmény a Monitorul Oficialban is megjelenik, ez amugy is legalább 45 napot fog igénybevenni. Ez alatt az idő alatt pedig minden gyár beküldheti ajánla-

tát. Vostinár György örömeinek ad kifejezést, hogy a tanács azt a javaslatot fogadja el, amelyet ő már ez év tavaszán vetett fel, azonban kevesli a mellékvonalakra számított autobuszkok számát. Angel dr. kijelenti, hogy a tervezeten a szükséghez képest változtatni fognak. Albu Livius fel, hogy a polgármester optimista és nem fognak beválni a számítások. Kétli azonkívül, hogy valamelyik autobuszvállalkozó ingyen adná kocsijait, anélkül, hogy azokra előre pénzt adjanak. Angel dr. erre csak azt szögezi le, hogy ezért a munkáért még gratulálni fognak neki. Moldovan József kijelenti, hogy megbizik a polgármesterben és javasolja a tervezet elfogadását. A tanács erre egyhangulag elfogadja a permanens bizottság javaslatát és kimondja az autobuszarlejtésre a sürgősséget. Ezzel a tanácsülés véget is ért.

Elfogták

Bánffyhunad rablóit

Több órás tűzharc után tette ártalmatlanná a rendőrség a rablóbandát.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése.) Huedin (Bánffyhunad) és környékét heteken át halálfelelemben tartotta egy 10—12 tagú rablóbanda, amely nemcsak az országutak utasait fosztotta ki, hanem utóbb már a falvakba is bemerészkedett. A cluji (kolozsvári) és a huedini (bánffyhunyadi) csendőrség együttes erővel üldözésének meglett az eredménye. Két nappal ezelőtt a csendőrök Stana község mellett a banda két tagját elfogták. Ma éjjel újabb három bandita került csendőrkézre és a legújabb jelentések szerint a rablóbanda valamennyi tagját ártalmatlanná tették. A banda elfogatása nem ment simán. A rablók revolverlövésekkel fogadták a csendőröket, akik több órai tűzharc után tették csak ártalmatlanná a banda tagjait. Az elfogott betörők kihallgatása most folyik.

Szombaton

avatják fel az aradi Iparosotthont.

Az ünnepélyes avatóest programja. — Nagy érdeklődés előzi meg az ünnepélyes megnyitást.

(Arad, augusztus 5.) Az aradi Iparos-Otthon ünnepélyes megnyitása, — mint jelentettük, — az országos gyász miatt halasztást szenvedett s így az aradi iparos székház ünnepélyes megnyitása két héttel a tényleges megnyitás után történik, ami azonban semmit sem von le az avatás fényéből és sikeréből. Az avató ünnepségek terminusát az Otthon igazgatósága véglegesen augusztus 6-ikára, szombatra tűzte ki, hogy mielőbb eleget tessen a megnyitás iránt érdeklődő sok száz aradi iparos sürgető kívánságának.

Az ünnepély este 9 órakor kezdődik. Programja három részből áll. Megnyitják a hivatalos beszédek, amelyek után bankett következik, majd a műsor és reggelig tartó tánc. A részletes műsor a következő: 1. Román himnusz. Előadja a zenekar. 2. Prológ. Irta és szavalja Strieglné Martinil Hilda. 3. Avató beszéd. Tartja Moskovitz Izidor, az Otthon igazgatósági tagja. A rövid bevezető műsor után az ünnepélyes bankett következik, amelynek négy hivatalos pontja lesz: 1. Felköszöntő Ófelségére. Tartja Reinhart Gyula, az Otthon elnöke. 2. A hatóságok képviselőit üdvözli Vulcu I. Maxim választmányi tag. 3. A vendégeket üdvözli Assal Károly igazgatósági tag. 4. Hová megyünk? Előadja Bakács Miksa igazgatósági tag. A bankett után a műsor szórakoztató része következik, amelyen az alábbi sokat ígérő számok szerepelnek: 1. Tárogató. Előadó Kohn Jakab festőmester. 2. Hegedűszó. Előadja Baranyi Bella, zongorán kíséri Leitner Pipi. 3. Zongorán előad Hannauer Istvánné. 4. Ének. Előadja Töröcsikné, Gadó Lujza. 5. Hegedű, zongorakísérettel, Baranyi Lenke, zongorán kíséri Leitner Pipi. 6. Tánc. Lejtí Welchelt Paula. 7. Dalok. Éneklő Kobza Imre festőmester. — A vacsora egyszerű, izletes, magyaros borjupörkölt és turócsusza. Ára kenyérrel személyenként 45 lej.

Kifizetik

a tiszviselői fizetésemeléseket.

A minisztériumban most készülnek a fizetési tablók. — Augusztusban sor kerül a kifizetésre.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A fizetésemelés kérdése már hosszú hónapok óta a legnagyobb aggállal töltötte el a köztisztviselőket. Mint ismeretes ugyanis, a Bratianu-kormány — mint már a javaslat benyújtásakor akkor még az ellenzék padsoraiból tette — kifogásolta a harmonizációs törvény egyes szakaszait s ezért a köztisztviselői fizetésemelésről szóló törvényrendeleten legutóbb — már a Bratianu-kabinet — bizonyos módosítást rendelt is el. Az illetékes minisztériumokban a kellő időben el is készültek a törvényrendelet módosításával, úgy, hogy azt a parlament utolsó ülésén már jóvá is hagyhatták. A tegnapi minisztertanács a fizetésemelésre megszavazott két milliárd rendkívül hitel felosztása felől is rendelkezhetett s az erről szóló különleges minisztertanácsi jegyzőkönyv szerint a kormány jóváhagyja a Monitorul Oficial 121. számában a hadsereg és a Monitorul Oficial 133. számában a bírói kar és a bírói tiszviselők részére meghatározott fizetésemelést; továbbá a nyugdíjasok számára 1927. május 1-től december 31-ig meghatározott 345 millió lej tervszerinti szétosztását, a pénzügyminiszter 170.735—1927. számú rendeletében a közigazgatási tisztviselők számára meghatározott fizetésemelést, — amely átlagosan 20 százalékot tesz ki. — A felemelt fizetések folyósítása visszamenőleg május 1-től történik. A kormány egyben rendezte az egyes speciális testületek és bizottságok tagjainak fizetését, illetve tiszteletdíját is s ezeket az agronomok, mérnökök, egyházi bizottsági tagok, iskolai oktatók, geológusok, orvosok, állatorvosok, műszaki és szőlőművelési tiszviselők, meteorológusok, a Monitorul Oficial tisztviselői és alkalmazottai, a sziguranca tisztviselők, a posta- és távirda tisztviselők és alkalmazottak, a kataszteri tisztviselők és államügyvédek, a már megszavazott fizetésemelésnek csak a 60 százalékát kapják. Nős tisztviselők számára külön 20 százalékos drágasági segélyt utalnak ki. A minisztertanácsi határozat értelmében az egyes miniszter-

riumokban máris megkezdtek a fizetési tablók összeállítását, úgy, hogy minden valószínűség szerint a köztisztviselők még augusztus hónap folyamán hozzájuthatnak a rég várt fizetésemelés különbözőzetének összegéhez.

Magyar pilóta repülési világrekordja.

Risztics a Junkers-gépen ötvenkét óráig volt a levegőben.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Ma délelőtt egy negyed 12 órakor Dessauban simán leszállt az a Junkers-gép, amellyel Risztics magyar repülő, mint vezetőpilóta és Edgard német repülő indultak utnak, hogy megdöntsék a tartóssági repülés világrekordját. A vállalkozás teljes sikerrel járt, amennyiben Risztics és Edgard 52 óra 11.8 percig voltak egyfolytában a levegőben, 5300 kilométert tettek meg és ezzel megdöntötték Chamberlin eddigi 51 órás világrekordját.

A leszállókat Dessauban Junkers tanár és az ottani repülőművek munkássága, valamint az összegyűlt publikum virágosóval és nagy ovációval fogadta. A sikeres próbarepülés következtében a Junkers-művek véglegesen elhatározták, hogy megkíséreltetik az oceán átrepülését, hiszen kétségtelennek látszik, hogy a Junkers-gép át fog jutni Amerikába.

Riszticsék utjáról különben még a következőket jelentik: tegnap estig Risztics és Ed-

gard 4400 kilométert tettek meg és gépük kitűnően működött. Ma hajnali 1 óra 15 perckor megdöntötték Drouhin francia repülő rekordját, ami 4400 kilométer. (Drouhin repült volna vissza át az oceánra Amerikába Lewinennel. A szerk.) Reggel öt órakor a gépből a következő jelentést dobták le: „4 óra 15 perckor még 180 liter üzemanyagunk van, 10 óra 30 és 11 óra között le kell szállnunk, ha semmiféle incidens nem történik.“

Kilenc órakor megdöntötték Chamberlin világrekordját és negyed 12-kor diadalmasan, elérve céljukat, leszállottak a dessau repülőtéren.

A világrekorder Risztics János most 31 éves. Négy real elvégzése után villanyszerelő lett, a világháborúban mint repülőtiszt, bravurjaiért 13 kitüntetést kapott. Háború után a Magyar Légiforgalmi Társasághoz ment állásba, innen pedig tavalyelőtt a dessaui Junkers-művekhez ment.

Tizenkét vád Arad megye tanácsa ellen.

Miloteanu vezérfelügyelő befejezte hatnapos vizsgálatát, s elkészítette vádiratát. — Augusztus 10-re hívták össze a megyei tanácsot.

(Arad, augusztus 5.) Jelentettük, hogy Miloteanu Misu belügyi vezérfelügyelő vizsgálatot tart az aradi prefektúrán a megyei tanács ellen emelt vádak ügyében. A vezérfelügyelő hat napos munka után ma befejezte vizsgálatát és egyben egy memorandumban foglalta össze azokat a vádak, amelyeket a megyei tanács terhére konstatált. A vezérfelügyelő ugyanekkor szerdára, augusztus 10-ére egybehívta a tanácsot, hogy feleljen a felsorakoztatott vádakra és a meghívóhoz mindjárt csatolta a vádirat egy-egy példányát is, amely 12 pontból áll.

A megyei tanács ellen felmerült vádak a következők: A megyei tanács súlyosan megkritizálta az ország törvényeit és egyes vezető-tisztviselőit és olyan intézkedéseket akart foganatosítani, amelyek alkalmasak lettek volna az állam rendjének megváltoztatására. Egyben körtáviratot küldött az egyes megyék prefektusaihoz, felkérve őket arra, hogy hasonló álláspontot foglaljanak el. Ezzel túllépte hatáskörét, olyan cselekedetekbe fogott, amelyek a képviselőházat illetik és amelyek veszélyeztették az állam érdekeit és rendjét.

A megyei tanács ülésén az előadók nem tettek az egyes ügyekről írásbeli jelentést, a mi azt bizonyítja, hogy kellő komolysággal nem készültek rájuk, hanem az ülésen a prefektus vagy a megyei tanács titkára adta elő szóval az ügyeket, amelyeket a tanács felületesen is tárgyalt és elfogadott.

Elkötyavetyélték a megye tulajdonát. Így a megyei parkból házhelyeket adtak el Goldis László, Boneu Vazul, Miclosi Emil dr., Mutiu Traian, Raicu Aurel dr. és Pascutiú Silvius dr.-nak neveltségesen olcsó áron. Ez ügyben vizsgálat is folyt és a szenátusban is interpellálták. Súlyosbítja az ügyet az, hogy a minisztérium megsemmisítette ezt az eladást és a miniszteri rendelet megérkezése után a vevők átírták a telekkönyvben a saját nevükre az így kapott telkeket. Ezzel szintén súlyosan sértették meg a törvényes rendelkezéseket. Elajándékoztak még a parkból egy 2466 négyzetméteres területet, amelyet a városnak adtak iskolaépítés céljára, akkor, amikor a megyében 17 befejezetlen iskola várt felépítésre.

Nem használták fel az eredeti célokra azt a 10 vagon búzát, amelyet Georgescu János prefektus gyűjtött iskolaépítési célokra. Egy részét egyáltalában nem adták el, másrészt pedig más célokra használták fel. Így a buza egy részét a déznápolyi lakosok között osztották ingyen széjjel, kortescélokot szolgálva ezzel az adakozással. Másrészt a szentannai

szolgabíróság berendezésére használták fel. Kisjenőben pedig Chirilla főbíró 50.000 lej értékű búzát adott el és a pénzt kortescélokra használta fel. Ez a rossz adminisztrálás csak a megyei tanács tudtával s beleegyezésével történhetett, mert ha a megyei tanács tagjai érdekelte volna, módjuk lett volna arra, hogy valamelyik tanácsülésen felszólaljanak az anomáliák ellen. Egyben fel is kéri a tanácsot, magyarázza meg azt a nagyfokú érdektelenséget, amelyet a megyei elemiskolák iránt tanusított.

Nem respektálták a hitelnyitásokra vonatkozó miniszteri rendeletet sem. Így március 15-én 266.500 lej hitelt nyújtottak autófenttartás céljaira, amikor március 2-ikán miniszteri rendelet érkezett, amely szigorúan megtiltotta, hogy autókra hiteleket nyissanak. A megyei tanács 72.000 lej lakbérpótlékot utalt ki három főbíróknak, névszerint Chirilla, Angelina és Puticiu főbíráknak, akiknek ezzel szemben természetbeni lakásuk is volt. A megye vezetősége ut- és hidépítési munkálatokat adott ki, ezeknek céljaira anyagot vásárolt a számviteli törvény erre vonatkozó paragrafusainak respektálása nélkül.

Könnyelműen eltékoztatták a megyei alapokat, minden józan belátás nélkül. Így Boneu Vazul volt prefektus 50.000 lejt adott az iltő templomnak azzal a kikötéssel, hogy az ő nevére alapítványt létesítsenek. A volt prefektus több hívének és bizalmi emberének 10—20.000 lejes segélyeket utalványozott ki. Azon a napon pedig, amikor megszűnt prefektusi megbízatása, 50.000 lejt utalt ki a Cuvantul Ardealului című lapnak a jövőben közzéadandó híradásokra. A lap három nap múlva megszűnt.

A megyei tanács egyes ügyvédtagjai hitelek nyitattak egyes községeknek, hogy peres ügyeiket lefolytathassák, egyben pedig elvállalták a községek peres ügyeinek vitelét, sokszor alperesként magával a megyével szemben. A megyei tanács egyik tagja mint községi írnok is szerepelt és havi fizetést vett fel. Igen súlyos vád még a megyei tanács egyes tagjai ellen, hogy olyan ülésekért vették fel napidíjikat, amelyekben meg sem jelentek.

Főbb vonásaikban ezek a megyei tanács elleni vádak, amelyek az augusztus 10-iki tanácsülés elé kerülnek, amikor is Miloteanu vezérfelügyelő felszólítja a tanács tagjait, távolítsák el az elnökséget és a permanens bizottságot, egyben pedig válaszoljanak a felsorakoztatott vádakra.

Titokzatos magyar grófnő Buziáson.

Kokaincsempészéssel gyanúsítottak meg egy Buziáson nyaraló magyar országi grófnőt.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Minden fürdőhely nyári életében legalább is egyszer megjelenik egy szenzáció. Enélkül talán el sem képzelhető egy fürdőhely és enélkül egyik vendég sem találja kellemesnek az ott tartózkodást. Buziás, amely számtalan aradinak nyújt üdítést a kánikula idején, eddigcsökkenhetik azzal, hogy ott sohasincs ugorkaszegő. A megszokott fürdői pletykákon kívül mindig akad olyan szenzáció is, amely azután az egész időnyit uralja. Nyen volt Buziáson tavoly az a nagyszabású ékszerlopás, amelyet Antonovits Constantin lippai földbirtokos özvegyének kárára követett el Balog Kálmán, az erdélyi betörőkirály. Az idei szezon sokkal jobban indult Buziáson. A szenzációk sorát egy szerelmi dráma nyitotta meg, amelyet egy autószerencsétlenség követett, amelynek egy halálos áldozata is volt. Most azután ismét olyan eset történt Buziáson, amely sokáig közbeszéd tárgyát fogja képezni a fürdőhelyen.

Mint minden fürdőhelyen, úgy Buziáson is rendkívül különböző társadalmi osztályu emberek fordulnak meg. A legelőkelőbb osztályba tartozók mellett mindig megjelennek a szélhámosok és egyéb kétes ekszisztenciák is. Az idei fürdővendégek legérdekesebbje B. grófnő volt, aki inkognitóban töltötte a nyarat Buziáson. B. grófnő régi olasz főnemesi családnak a sarja, akinek azonban már a szülei Békéscsabára kerültek. A leánynak egyik nagybátyja pedig Romániában tartózkodott, mivel Oradea (Nagyvárad) közelében egyik uradalomnak ügyésze volt. B. grófnő ennek a nagybátyjának látogatására érkezett Buziás-

fürdőre.

A grófnő körül a fürdőhelyen az utóbbi időben igen különös hírek kezdtek elterjedni. Azt kezdték suttogni, hogy még mindig vannak nemcsak a fürdővendégek között, hanem különösen Aradon és Timisoaran (Temesváron) is olyanok, akik rabjai a kokainnak. Ezzel kapcsolatban pedig az a megállapítás terjedt el, hogy a grófnő nem veti meg azokat az anyagi előnyöket, amelyek az ilyen titkos ügyletek lebonyolításából származnak. A gyanúsításoknak tápot adott az is, hogy a grófnő mint maga is bevallotta, rendkívül sokat utazgatott.

A pletyka különösen a fürdőhelyen rendkívül gyorsan terjed. A fantasztikusnak és valótlannak látszó kokain-csempészési mese elterjedésének kellemetlen következményei lettek B. grófnőre. A grófnőnek ugyanis az utóbbi napokban tapasztalnia kellett, hogy különös szemekkel tekintenek utána, sőt néha valóság-gal megfigyelik. Valószínű, hogy ez az ellenőrzés nem lehetett a legkellemesebb a grófnőre nézve, mert elhatározta, hogy elutazik a fürdőhelyről. Mielőtt azonban tervét végrehajtotta volna, kellemetlen meglepetésben volt része. Az illetékes hatóságok emberei ugyanis udvariasan tudtára adták, hogy mielőtt távozik, néhány felvilágosítást szeretnének kapni tőle. B. grófnőt ezután ki is hallgatták a kokaincsempészésre vonatkozólag, a kihallgatás eredményéről azonban semmit sem hoztak a nyilvánosságra. Annyi azonban bizonyos, hogy a kihallgatás után szabadon bocsátották a különös fürdővendéget, aki ezek után el is hagyta már a Bánátot.

Orvtámadás egy aradi orvos ellen.

Amikor a fürdő tolvaja egy ismert aradi név segítségével próbál szabadulni. — Az igaztalan vád pedig hullámként terjed az egész városban.

(Arad, augusztus 5.) Mint az Aradi Közlöny tegnapi számában megírta, az aradi Neptun-fürdőben elloptak egy selyemruhát és a gyanúsított nő egy ismert aradi orvos nevének nevével próbált takarózni. A tolvajnak sikerült is megszöknie, azonban a fürdő vendégei tudták, hogy az illető álnevet mondott be és nincs kizárva, hogy a tettes még a mai nap folyamán a rendőrség kezére kerül. Az esettel kapcsolatban ma a következő igen érdekes levelet kaptuk, amelyet a bennefoglaltakra való tekintettel, teljes egészében közlünk az alábbiakban: Igen tisztelt Szerkesztőség! Engedjék meg, hogy néhány szót szóljak hozzá a Neptunban történt ruhalopáshoz. Fültauja voltam, amint a fürdőben tárgyalták az esetet. A lopás mindenesetre csunya dolog és bárki követi is el, megérdemli, hogy bűnhődjék érte. Ellenben megbocsáthatatlan bűnnek tartom, határozottan és nyíltan nevet említeni, amikor nem lehet teljes határozottsággal megállapítani, hogy ki a tolvaj. Tegnap u. i. hangosan emlegették az illető orvos nevének, akiről név nélkül említést is tesznek, — mondom hangosan és többek jelenlétében emlegették. Az illető orvos véletlenül régi, személyes ismerősöm és mindenki korrekt uriembernek ismeri őt. Én meg is jegyeztem, hogy az illetőt ismerem és nem hiszem, hogy annak az embernek a felesége lopott volna.

Tessék most elképzelni, hogy azok, akik hallották ott a fürdőben a gyanúsítást, — csupa újságlási vágyból és nyári unalomból — mindegyik csak egynek-egynek adja tovább a hírt — elterjed az egész városban a név és tönkretesznek vele egy közbecsülésben és köz szereplésben álló uriembert, aki ezt igazán senkitől sem érdemelte meg, mert ha bebizonyosodik, hogy ártatlanul rágalmazták és hurcolták meg a feleségét, miféle elégtételt tudnak adni? Szerintem nem elég egy hírlapi ellennyilatkozat és sajnálkozás kifejezése, — mert azzal nem lehet a meghurcoltatást meg nem történtté tenni és az ember becsületét jogtalanul elkövetett csorbát kiköszörülni, esetleg a tönkretett karriert helyreállítani.

Határozottan csak az állíthatja, aki látta.

hogy ki vitte el a ruhát, mert a károsult hölgy, — ahogy hallottam ott, — hosszabb ideig nem volt a kabinban, hanem egy ismerőse állította, hogy amikor ő fél 3-kor bement a kabinba, a buzavirágszínű selyemruha már nem volt ott. Hogy ezidő alatt ki járt a kabinban és mit csinált ott, senki sem tudja. Inkább feltételezhető, hogy vannak olyan alávaló nők, akik nem fürdeni járnak a strandra, hanem kiszimatolva, hogy melyik kabinban mi van, kilesik az alkalmas pillanatot és azt viszik el onnan, ami nekik tetszik. Merem állítani, hogy az illető hölgy, akiről szó van, nem szorult arra, hogy a fürdőből másnak a selyemruháját vigye el, megkaphatja őt az urától is, ha épen vágyik rá, mert az mindenkor van olyan helyzetben, hogy a feleségének egy selyemruhát vegyen.

Megjegyzem, ha bebizonyosodik, hogy ártatlanul hurcolták meg azt a hölgyet és vele együtt az ura nevének, aki igazán ártatlan a dologban, akkor én magam, önként fogok jelentkezni az orvos urnál és bemondom névszerint, hogy ki segített terjeszteni a hírt, hogy az orvos megindíthassa ellene az eljárást, valamint, hogy elmenjen a kedvük a pletykaszomjas embereknek a más becsületén való rágódástól. Tiltakoznunk kell az ilyen eljárás ellen már csak azért is, mert mindannyiunknak lehet részünk egyszer az ilyen gyanúsításból,

ERZSÉBET MOZGÓ.

Ma d. u. 1/2 7 és este 1/10 órákor

Csákó és kalap

RODA-RODA híres szatirikus vígjáték.

Ufa extraszláger. — Főszerepben:

HARRY LIEDTKE és OLGA TSHEHOVA.

Ezt merelözi: **Ofelsége I. Ferdinánd király temetése** és visszapillantás előző utolsó éveiből, 2 felvonásban.

Szép idő esetén az esti előadások a kerthelyiségben

amire nem szolgáltunk rá. Ki és mivel fogja kárpótolni az orvost, ha az ostoba és lelkiismeretlen mende-mondák révén elveszíti betegeit?

Kérem tisztelt Szerkesztőség, soraimnak becses lapjokban helyt adni sziveskedjék, talán lesznek olyan jobbérzésű emberek, akik ilyen esetben nem fogják a becsületrabló ál-hírt kaján kárörömmel tovább adni, hanem pártjára kelnek az ártatlanul gyanúsítottak. Legalább annyit jegyezzen meg magának mindenki, aki eddig nem tudta volna, — hogy nevet ne emlegessen, amikor bizonyosat nem tud, — különösen, ha olyan emberről van szó, aki közbecsülésben álló, tetőtől-talpig uriember és nyilvánosan szerepel. Kiváló tisztelet: e g y o l v a s ó j u k.

Mi mindenesetre csak helyeselhetjük olvasónk megjegyzését és magunk is elítéljük azokat, akik felelőtlenül terjesztenek ilyen híreket, azonban az lett volna célszerű, hogy a fürdőzők nagy része, akik ismerik azt az urihölgyet, akinek nevének a tolvaj — a maga méltóságára — felhasználta, igyekeztek volna a tolvajt, aki hosszabb ideig a fürdőben tartózkodott, ártalmatlanná tenni és legalább is megfelelő módon igazoltatni, így aztán hamarosan kiderült volna, hogy súlyos becsületrablási kísérlet is történt. Ezzel nemcsak egy veszedelmes tolvajtól szabadult volna meg a Neptun, hanem sikerült volna elhallgattatni a felelőtlenül pletykázókat is.

— Mulatozás közben agyonlőtte magát egy fiatal kereskedő. Budapestről jelentik: Ma reggel félnégy órákor egy Ráday-uccai szálloda udvarán öngyilkosságot követett el Adler István 24 éves kereskedő, aki az Erkel-ucca 20. számú házban lakik. Adler István nagyobb társasággal érkezett tegnap éjjel 12 óra felé a szálloda vendéglőjébe. Nyomban inni kezdtek, majd huzatták a cigánnyal. A társaság a legjobb hangulatban volt s Adler István egyszerre felállt s így szólt barátaihoz:

— Nagyon szomorú dolog, hogy ilyen jókedvem van — de úgy látszik, hogy ennek az lesz a vége, hogy többet nem megyek haza. Ezután még néhány pohár bort hajtott fel, feltűnés nélkül kiment az ivószobából. Két-három perccel később éles revolverdörrenés riasztotta fel álmukból a szállodai lakókat. Kirohantak az udvarra, ott feküdt a földön Adler István és a szájából vastag sugárban ömlött a vér. Kezében volt a revolver, amelynek egy golyója hiányzott. A mentőket hívták, akik megállapították, hogy a fiatal ember revolvergolyója szétrocsolt az agyát és nyomban meghalt. Bizottság szállt ki a helyszínre és megállapította, hogy Adler István, aki rendezett viszonyok között élt, a Mária Terézia-terén egy kisebb üzletnek volt a tulajdonosa és reménytelenül szerelmes volt. Holttestét a bonctani intézetbe szállították.

Urániában ma, szombaton hármasmüser!

Csak nővel szép az élet

Filmjáték 6 felv.

I. rész 5 felv.

FAUST

II. rész 5 felv.

Előadások kezdete 5, 7 és 1/10-kor. — Mérsékelt helyárak!

„VENUS“ Tündérbert mozgóban Ujarad, szombat, vasárnap új Harry Liedtke-film: „Nevető tucskók“ felvonásban, George Sand ismert regénye „A kis fadetta“ után. — Főszereplők: Harry Liedtke, Lya Mara, Verebes Ernő.

KÖZGAZDASÁG.

Csehszlovák határzár Románia ellen.

Elzárta a határt Csehszlovákia a romániai előszállítmányok elől. — Már az utban levő szállítmányokat sem engedik be. — Az intézkedést állategészségügyi rendszabályokkal indokolják.

(Arad, augusztus 5.) Egészen váratlanul kellemetlen meglepetés érte az erdélyi gazdaközönseget és az élőállat-exportőröket. Az aradi állategészségügyi hatóságok ma átiratot kaptak a cluj-i csehszlovák konzulátustól, amely azt az értesítést közli, hogy a csehszlovák kormány már július 27-iki hatállyal a regáti, erdélyi és bánási megyék legnagyobb része elől elzárta jószágkivitelünket. Az átirat szerint úgy a szarvasmarha, mint a juh, kecske és sertés kivétel el van tiltva Csehszlovákia felé a következő megyékből: Ilfov, Balcic, Botosani, Braila, Brosia, Cahiel, Caliatra, Cetatea Alba, Constanta, Dorohoi, Falticeni, Hotin, Jolomita, Jasi, Izmael, Lapusna, Muscel, Odorheiu, Prahova, Romana, Ramnicul-Sarat, Nagyküküllő, Kisküküllő, Tighin, Tulcea és Vaslui; el van tiltva továbbá Arges megye öt, Buzeu négy, Csikmegye három, Dimbovita hét, Durostor négy, Fogaras kettő, Putna öt és Szebenmegye öt járásából. Ezekből a megyékből és járásokból nemcsak a bevitel, hanem még a Csehszlovákián át való tranzit is tilos. Emellett a rendeletet a csehszlovák kormány már július 27-én életbe léptette, mielőtt nálunk bárkinek is tudomása lett volna róla, aminek következménye, hogy a már az utban levő szállítmányokat sem engedik be és így azokat az exportőröket, akik július végén indítottak utnak előszállítmányokat Csehszlovákiába, önhibájukon kívül jelentékeny károsodás éri.

Zürichben 3.18'50 a lej.

Helyi valutaárak. (Augusztus hó 5.)
Kifizetések: Berlin 39.05, Amsterdam 65.80, Newyork 163.75, London 796.50, Páris 6.40, Milánó 8.97, Prága 4.86.50, Budapest 28.60, Belgrád 2.88.50, Bécs 23.10, Zürich 31.60. — **Áru:** Márka 38.50, dollár 162, angol font 790, francia frank 6.40, olasz lira 9, cseh korona 4.85, pengő 28.70, dinár 2.80, osztrák schilling 23.30, svájci frank 31.20. — **Pénz:** Márka 38, dollár 161, angol font 780, francia frank 6.20, olasz lira 8.50, cseh korona 4.75, pengő 28.30, dinár 2.70, osztrák schilling 23, svájci frank 30.90.

Zürichi tőzsdenyitás. (Augusztus hó 5.)
Berlin 123.45, Amsterdam 207.97.50, Newyork 518.87.50, London 2520.25, Páris 20.32.50, Milánó 28.23.50, Prága 15.39, Budapest 90.50, Belgrád 9.13, **Bucuresti** 3.16, Varsó 58, Bécs 73.05.

Zürichi tőzsdezárlat. (Augusztus hó 5.)
Berlin 123.45, Amsterdam 207.97, Newyork 518.87.50, London 2521.25, Páris 20.32.50, Milánó 28.24.50, Prága 15.39, Budapest 90.50, Belgrád 9.13, **Bucuresti** 3.18, Varsó 58, Bécs 73.05.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Augusztus hó 5.)
Devizák: Páris 6.38, Berlin 38.70, London 790, Newyork 165.52, Milánó 8.90, Zürich 31.40, Bécs 22.90, Prága 4.83. — **Valuták:** Napoleon 6.60, márka 38.50, léva 1.24, török lira 0.80, angol font 790, francia frank 6.50, svájci frank 31, olasz lira 9, drachma 2.10, dinár 2.90, dollár 162, lengyel zloty 17, osztrák schilling 23, pengő 28, cseh korona 4.85.

— **Elhalasztották az aradi kirakatversenyt.** A kereskedelmi és iparkamarák szövetsége által rendezett repülő mintavásárral egyidőre tervezett kirakatverseny iránt osztatlan érdeklődés nyilvánult meg Arad kereskedői között. Tekintettel arra, hogy a versenyen a legtöbb aradi cég részt ohajt venni és az előkészületekre csak nagyon kevés idő állt rendelkezésre, a kereskedők közül sokan azgal a kérelemmel fordultak a kamarához.

A rendelkezés, amint már jeleztük, teljesen megleptészerűen hatott és állategészségügyi hatóságaink sem voltak elkészülve ilyen váratlan támadásra. A román-csehszlovák állategészségügyi szerződés értelmében ugyanis elsősorban a román hatóságoknak kell megállapítaniuk, hol vannak ragályos állatbetegségek és csak amennyiben ebben mulasztást követnének el, áll jogukban a csehszlovák hatóságoknak közvetlenül intézkedni. A mi állategészségügyi hatóságaink azonban ezekben a kérdésekben mindig korrektül jártak el és így érthetően kellemetlenül érintette őket a csehszlovák kormány az az eljárása, amelyet előzetes megkérdezésük nélkül fogantatosított.

A rendeletet a csehszlovák kormány állategészségügyi szempontokkal indokolta, az itteni körök azonban ezt csak amolyan spanyolfalnak tekintik, amely mögött a cseh agráriusok érdekeinek védelme húzódik meg. Valószínűnek is tartják, hogy a kormány nem fogja annyiba hagyni a dolgot s retorziós intézkedésekkel fog élni. Gazdalköreinket és exportőrjeinket annál kellemetlenebbül érintheti ez az intézkedés, mivel amint leleztük, közel másfél éves stagnálás után, épen az utóbbi két hónapban indult meg valamennyire az export, amelyet ez az intézkedés most derékon tör ketté, végeredményében az előjóság további árlemorzsolódását és a kereslet teljes hiányát okozva.

hogy a verseny időpontját halasszák el. A kamarák szövetsége a közhajnak engedve, a kirakatversenyt jövő hét szombatjára és vasárnapjára, 13-ikára és 14-ikére halasztotta el. Akik a versenyen részt ohajtának venni, jelentsék ezt be szóbelileg, vagy írásban az aradi kereskedelmi és iparkamaránál. Semmiféle részvételi díjat nem kell fizetni.

— **Új iparpártolási törvény készül.** Bucaresti-i félhivatalos jellegű információ szerint az iparügyi vezérigazgatóság az iparpártolási törvény revíziójának tervezetét készíti elő. A kormánynak az az álláspontja, hogy a jelenlegi törvény elavult, nem felel meg a jelen követelményeinek és így módosítása el nem kerülhető. Ugyancsak most dolgozik az iparügyi vezérigazgatóság a kisiparosok pártolásáról szóló új törvény előmunkálatain is.

— **Huszonegy milliárdon felül maradt a bankjegyforgalom.** A liberális-kormány uralomrajutásával általában attól félték, hogy revalorizációs politikájukhoz híven csökkenteni fogják a bankjegyforgalmat. Ugyilátszik azonban Bratianuek felhagytak a revalorizálás erőszakolásával, mert a Banca Nationala legutóbbi kimutatása szerint bankjegyforgalmunk még most is nőtt, úgy, hogy most már 21 milliárd 15 millió lejre rug. Ezzel szemben azonban a bankok visszlezámitolásait csökkentették. Ugyilátszik tehát, hogy a bankjegytöbblet a kormányzati kiadások számára a kincstárba folyt be.

— **A bécsi nemzetközi mintavásár.** A kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a bécsi nemzetközi mintavásár igazolványai mai naptól kaphatók a kamara irodájában (földszint 8. sz. alatt).

— **A vámtarifa revíziója és az aradi kereskedők.** A vámtarifa küszöbön álló revíziójával kapcsolatban az aradi kereskedelmi és iparkamara felkéri az összes gyárosokat, kereskedőket és iparosokat, hogy esetleges kívánságaikat részletesen megindokolt és konkrét formában küldjék be legkésőbb e hó 10-ikéig a kamarához. Az ország összes városaiban gyűjtik már a revízió-munkálatokra vonatkozó anyagokat és a kamara csak úgy tudja az érdekeltek kívánságait illetékes helyre kellő időben felterjeszteni, ha azokat a fenti határidőig közlik is vele.

Beteg idegek

Az idegek a szenvedések oly érzékeny szervei, amelyeknek elhanyagolása, mert a beteg idegek elkeserítik az életet és igen sok szenvedést okoznak. Szűrés, húzós fejfájás, szédülés, féltelenség, féltelenség és teljes fáradtság, túlmunka, szemkaparás, emésztési zavarok, álmatlanság, izadás, izomrándulás, munkaképesség és még sok más jelek a gyenge és kimerült idegek következményei.

Hogyan menekül Ön meg ezen nyomorúságból?

Az eredeti Kola-Leclithin áttal, amely az emberiség jóléte érdekében készült. Ez csodálatos módon elősegíti a test működését, erősíti a hátergőcsveljűt és az agyat, az izmokat és vértagokat, erősíti az idegrendszert.

Az egészséges idegekért való haroban

A Kola-Leclithin gyakran csodát művel, elviseli a túlzottan nagy mennyiségű kávé, erős tea, alkoholos italok, fűszeres ételek, dohány és más ártalmas anyagok.

Saját maga meggyőződhet arról, hogy nem állnak valószínűségeket, mert a következő két héten át mindenki, aki levélben hozzáírja, teljesen ingyen és bérmentve küldök egy kis doboz Kola-Leclithin és egy sokoldalú, társasági, ügyes könyvet, aki maga is kemény harcot folytatott a beteg ideg gyógyítására.

Írja meg alapszabályok lakását és az ajánlat megküldésénél annak feljelen ingyen az ígért szer.

Ernst Pasternack

Berlin, S.-O. Michaelkirchplatz 13.

Abt. 272. 2804

SPORT

Nemzetközi fajeb-kiállítás Aradon.
Róka-foxterrier-küzdelem a kiállítás keretében.

(Arad, augusztus 5.) Nagyjelentőségű és a maga nemében páriát ritkító sportesemény szimbolye lesz október 2-án Arad. Ekkor rendez meg ugyanis az aradi Foxterrier-Kennel Club első nagy nemzetközi fajeb-kiállítását és foxterrier-róka küzdelmet. A kiállítás és verseny védnökségét maga C. Argetoianu földművelésügyi miniszter vállalta és azon megjelennek úgy a főváros hivatalos és vezetőköreinek számottevő tagjai, mint a külföldi jeles sportemberek. A nagyszabású igékező fajebkiállítást és foxterrier-róka harcot, nemcsak a földművelésügyi miniszterium, hanem a megyei prefektúra, a város vezetősége, a megyei földművelésügyi kamara állatügyi szakosztálya is támogatja.

A kiállítás elnöke Babescu Victor aradi középiskolai igazgató, aki ehhez a nagyszabású akcióhoz máris megnyerte az illetékes bucuresti-i tényezőket és az aradi vezető körök támogatását. Ez annál könnyebb volt, mivel illetékes helyen jól emlékeztek a földművelésügyi miniszterium, valamint az erdészeti főfelügyelőség ama jelentéseire és véleményeire, amelyek a két év előtti aradi vadászok kiállításáról azt állapították meg, hogy az a legtekintélyesebb volt a maga nemében. Aradváros tudvalevőleg ebben a sportágban is megtartotta vezetőpozícióját az egész országban. A nevezések határideje augusztus 30. A nevezéseket Kovách Sándor pénzügyi tanácsoshoz, a kiállítás igazgatójához kell Aradul Noura beküldeni. Bizonyosra vehető, hogy a fajeb-tenyésztőket és vadászokat, valamint az érdeklődő publikumot a kilátások szerint olv grandiozus kiállítás fogja meglepni október 2-án, hogy az még a híres aradi fajebtenyésztés világában is eseményszámba megy majd.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetu

Rádió-műsor.

Szombat, augusztus 6. Wien—Graz: 19.15. Operett-előadás. — Zégrad: 20.20. 4. Biró—Machalup—Vek-trió hangversenye. — Stuttgart: 23. Táncazene. — Róma: 17.45. Zenekari hangverseny. — Prága: 22.20. Hangverseny. — Pozsony: 18.15. Táncazene. — München: 22. Hangverseny. — Miláno: 21. Operarészletek. Leipzig: 20.15. Kabaré. — Frankfurt a. M.: 20. Népdalhangverseny. — Boroszló: 20.15. Vidám est. — Berlin: 21.15. Hangverseny. — Budapest: 9.30, 12. és 15. Hírek, közadás. 17.30. Az Opera kamarazenekarának hangversenye. — 19. „Rostand és Círanója” Innocent Ernő felolvasása. — 19.30. Círanó de Bergerucca

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölték nem vállalunk felelősséget.
NYILATKOZAT.
Indokolatlan hájsza egy hirdetőz aradi úrtársaság ellen címen megjelent közleményre kijelentem, hogy a szóbanforgó művészi fürdőházban — amely tudtommal csupán öltözés illetve vetke-

zés céljaira szolgálhat — valósággal vendéglővé van felszerelve, s a nevezett társaság — néha bizony harmincan is — szinte nap-nap után, sokszor egészen a reggeli órákig zajos mulatozásokat rendeznek. Nekem mindössze az volt a kifogásom ez ellen, hogy megfelelő engedély nélkül — tudtommal — nem lehet vendéglőt, vagy kocsmát tartani, s illetékes helyen ennek a megszüntetését kértem. Ennyi az igazság, s minden más kommentár a valósággal homlokegyenest ellenkezik. A nagyközönség tájékoztatására s a magam reputációja érdekében tartottam szükségesnek mindezeket leszögezni. 4081

VANDUM LAJOSNÉ,
a volt Csalogovits-féle vendéglő tulajdonosa

Értesítés! A n. 6. közönség szíves tudomására adom, hogy Aradon, a Str. Meşianu és Str. Barilju (Furray- és Rákóczy-utca) sarkán teljesen újonnan és modernül berendezett 4080

Cukrászdát nyitottam,
ahol állandóan elsőrendű cukrásztermények, fagyit és jegeskávét kapható. Pontos kiszolgálás. Szíves pártfogást kér: **Dán Pál.**

**3 nagy szobából álló
I. emeleti uccai helyiség
Arad főterén,
azonnal kiadó.**

Irodának, szalonnak, orvosi rendelőnek, műhelynek, üzletnek rendkívül alkalmas. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 8 Lej. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40. vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézközlésre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

SZENVEDŐ TARSAM. Tudom, hogy levelemben jelzett időre nem jöhetsz, 12-én várlak ott. 4039

ALKALMAZÁS.

BIATAL urino házvezetőnői állást keres, vidékre is megy. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4087

FOGTECHNIKUS tanulóknak fiatal leány felvétetik. Dr. Spielberger Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 16. 10429

HÁZMESTERPÁR, gyermektelen, az asszony mindenek tisztaságért szerény lakást, fűtést, világítást és tisztítást kap. Felvilágosítás Haász-ügynökség Strada Eminescu-12. 487

KIPUTOLBANY szonaira felvétetik Salgónánál Arad, Strada Consistoriului (Batthyány-u.) 12. I. em. jobb. 1000

AZONNALI helyépre keresünk gyors és gépirónót, románul tudók előnyben részesülnek. Kornis Testvérek, Arad. 10429

HÁZMESTERNEK keresetük gyermektelen, tisztaságos házaspár Str. Cloşca 12. számu házba. 10429

IRODAL gyakorlati rendelkező perfect német és románul is keveset tudó iró-újsíró, pénztárkezelésben jártas, alkalmazást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4088

KINDERGÄRTNERIN Jüdin den Deutsch Rumänischen Sprach mächtig such Posten per sofort. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 4091

NÉMET kisasszony, gyermekek mellé kívánkozik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 4098

ÜZLETEK.

OSALÁDI viszonyok miatt vegyeskereskedés házzal együtt eladó. Érdeklődni lehet Schütz Páter tulajdonosnál Bázava. 4083

KERESÉK betáblázásra 600,000 lejt bérházra, 5 hold jókarban levő szőlő és egy esőplőgép áll tedezeitül. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4090

LAKÁS.

KÉT szoba kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4097

HAROM esetleg 2 szobás lakást keresek. Ajánlatokat „Magánzó házaspár”, jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4085

Magas bért lelépés nélkül fizetek nov. 1-re!

Keresek 2-3 szobás száraz egészséges lakást mellékhelyiségekkel, fűtve, utvonalon fekvőt, lehetőleg a Vörös ökörtől a „Dacia” kávéházig terjedő, vagy fűtőház 10 percrenyre fekvő utvonalon. Fürdőszobás, előszobás lakás előnyben. Lehet földszinten, I. emeleten és udvari is. Ügynökök nem díjaztatnak. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek

VÉTEL ÉS ELADÁS.

EBÉDLŐK, hálóok, szalonok, könyvszekrények, íróasztalok, székek, divánok, iratszékény, szőnyvek, női bundák, fotelok, virágállvány, asztalok, székek, antik szalon, antik szekrény, előszobafal, függönyök, storeók, fahordó kocsik, festmények, vitrintárgyak, porcellánok, stb. eladók: Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. e. jobb. 1000

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyveket, szervizeket, férfi ruhákat, fehéremléket, stb. bizományba veszek, azok magas árral való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árral. **GARAI,** Arad, Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 10. szám Cimre ügyelni!

A KERESKEDELMI és IPARKAMARA

által szerkesztett és a Kiskereskedők és Iparosok részére az új bélyegtörvény szerint kötelező

FŐNAPLÓ és LETÁR

a szükséges utmutatásokkal együtt. — Kapható: **Max. Molnár & Co. Arad,** üzlet könyvek engros, a főpostával szemben. (Saroküzlet.) **Ismételadóknek engedmény!** Vidéki rendelések postafordultával intézettek el.

Terézia Felter

kozmetikai intézele. — Aromassage, olcsó bérletben, hajszálak végleges eltávolítása, mindennemű szépséghibák kezelése. Str. Eminescu 6., Mezzanin 5. 8618

Női harisnya

szsuros cakkos szélű és „NIXE” cerna fátol Lej 145.— Pamot harisnya 24.— Lejtől! Cerna harisnya erős, tartós 85.— Lejtől! Selyem harisnya 85.— Selyem harisnya sürti erős és tartós Lej 138.— Férfi és gyermek divat harisnyák, zoknik és patent harisnyák! Arad, Keztyák! Női reform nadrág mosó L. 68.— Cerna I. minős. L. 240.— Csipkék óriási választékban Str. Eminescu 13

Bogyó A.

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

TEGLA!

Ajánljunk I. osztályu nagy- és kis méretű falazótéglat és eserepet gyártelepünkön vagonba rakva, helyben kívánatra helyszínre szállítva, a legolcsóbb napi árral. **BRAUN GUSZTÁV** téglagyára Telefon 171. és 185.

Ha venni, eladni akar, hirdetést adjon fel hamar! Rendkívül olcsó az ára — negyvennyolc lejt tesz kockára.

A bejárás központjában

3 lakásos uriház, elfoglalható 4 szobás, fürdőszobás lakással, sürgősen és olcsón eladó. — Megbízott: 15295 **Györfly „Mures” irodája Arad**

Román gimnáziumi

érettségivel bíró urileány elvállal tanítványokat. — Pót- vagy magánvizgára előkészít bármely tárgyból, **Román, francia, latinból külön órát** — vállal. — Korrepetál gimnázium, reál- és polgári iskolából fiukat és leányokat. — Cim: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 15295

Bankkölcshöz

10001 házakra, földekre, vagy egyéb ingatlanokra, 10,000 lejtől, 1 millió lejtig betáblázás mellett folyósítanak. **HAASZ ALBERT** irodája Arad, Str. Eminescu (Deák-Ferenc-u.) 12. sz.

Keresünk megvételre

egy 80-100 HP. **nyersolajmotort** használt de üzemképes állapotban

Gazdasági keményítőgyár
LOVRIN.

Szobrászműhelyünk

vezetésére elsőrendű **faszobrász művezetőt**

keresünk. Olyanok, kik a tanoncoktatásban gyakorlati bírnak, előnyben részesülnek. Ajánlatok **SZÉKELY és RÉTI ERDÉLY-RÉSZI BUTORGYÁR R.-T.-hoz** TÁRGU-MURES Intézendők. 4082

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.